

ELŐFIZETÉSI DIJ
helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve:
Egész évre . 7 frt — kr
Fél évre . . 3 „ 50 „
Negyed évre 1 „ 75 „

Egyes szám ára 5 kr.
s kapható a kiadóhivatal-
ban és Gross G.-nál.

Bérmentetlen levelek nem
fogadtatnak el.

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI LAP.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők
Brassó, Kolostor-utca 26. sz. a.

Felolós szerkesztő:
DR. VAJNA GÁBOR. Szerkesztő:
HARGITAI BÉLA.

KIADÓHIVATAL
hová az előfizetési pénzek és hirdetési díjak küldendők:
Brassó, Kolostor-utca 26. sz. a.

Kiadó és lap tulajdonos a „Brassói Magyarorság Intéző Bizottsága”.

Nemzetiségi kérdés.

Az oláhok földgömbje.

Szomszédos birtokosok gyakran pörösködnek azért, mert egy két barázdát elszántanak az egymás földjéből, a mikor nagyon megkivánják. Ez az eljárás kisebb területeken gyakorlatban könnyen kivihető, bár kellemetlen következményekkel jár; nagyobb méretű földterületek, így például egyes országok között azonban már maga a természet is gondoskodott olyan akadályokról, a melyek a sovárgó ekének eltévedését lehetetlenné teszik. Hanem a mit nem lehet elérni a valóságban, az nagyon szépen kiszínezhető képzeletben, elméletileg, hogy gyönyörűség rágondolni. Hogy a fantázia szüleménye milyen pokoli gyönyörűséget okozhat, azt legjobban megmutatják az oláhok. Van egy szép álmuk: Dákórománia. Ez az álom pedig egy különös szörnyeteg: Országokkal táplálkozik. Különösen szívesen tátogatja öblös száját Magyarország felé és okádja dühében a kénköves lángot, a miért el nem nyelheti. Vigasztalásul gyermekjátékra adja magát. Első játékszere egy mappa volt, a melynek Dákórománia volt a neve. Ebbe a mappába bele volt hasítva fél Magyarország. Senki sem törődött volna a kisdud játékszerrel, ha nem csempészték volna bele az erdélyi oláh iskolába sok példányban. De a hatóságok megharagudtak a csunya tréfáért és eldobták a ravasz játékszert. Akkor a ször-

nyeteg nagyon unatkozott és addig-addig mesterkedett, a míg még pompásabb játékszert eszelt ki magának. Ennek már gömbalakja volt, egészen olyan, mint a mi földünknek. Mindenféle színű festékekkel ki is volt színezve rajta a sok tenger, földrész, ország, hogy rá lehet ismerni mindegyikre. Csak éppen Magyarországot hiába kereste rajta a hazaszerető magyar. Hosszas keresgélés után rá lehet akadni végre valami kis foszlányra, a hármashécszes hazánkra, háromnegyed része azonban úgy bele volt olvasztva valami hatalmas föltba, hogy rá nem lehetett találni. Annak a föltnek megint ez volt a neve: Dákórománia. És a dologban ismét csak az volt a hiba, hogy ezt a gömbalakú játékszert Felvincz mellett találták meg, az inakfalvi iskolában. A csinos kis globusról aztán úgy tanítják az oláh gyerekeket, hogy Kolozsvár az nincs, hanem van Clus és minden más város vagy falu neve is oláhosan van elferdítve. Hát ez a globus alighanem a bukaresti liga megbízásából készült olyan czélból, hogy a külföldi iskolákban az ifjabb nemzedék abban a hitben nőjön fel, hogy Magyarország csak egy kis tartomány, ellenben Dákórománia egy hatalmas birodalom, a melyeknek határa Debreczenig nyulik. Az inakfalvi játékszert szintén elkobozták s a büntetőtörvényszékhez tették át, a mely majd kideríti az eredetét. A vármegyei közigazgatási bizottság már szintén kapott jelentést róla.

* A politikai helyzet ügyében bécsi hétfői lapok Budapestről azt a hírt kapják, hogy a nemzeti párt és az Ugron-párt több tagja megcáfolja a Pol. Corr. hírt e pártok szövetkezésére nézve. Ugy látszik, csak kezdték a tárgyalásokat, de nem tudtak megegyezésre jutni. Különben is az általános választásokra szolt volna a szövetkezés és minthogy a választásokat csak 1897-ben tartják meg, az ügy most nem aktuális.

* Főispáni kinevezések. A hivatalos lap tegnapi száma közli a következő főispáni kinevezéseket.

I. Magyar belügyminiszterem előterjesztésére Vojnits István Baja és Szabadka városok főispánját, Szabadka város főispáni állásától való felmentése és Baja város főispáni állásában leendő meghagyása mellett, Bács-Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város főispánjává kinevezem. Kelt Lainzban, 1885. évi június hó 6-án, *Ferencz József*, s. k. *Perezel Dezső*, s. k.

II. Magyar belügyminiszterem előterjesztésére Schmausz Endre Bács-Bodrog vármegye alispánját Szabadka szabad királyi város főispánjává kinevezem. Kelt Ischlben, 1895. évi július hó 8-án, *Ferencz József*, s. k. *Perezel Dezső*, s. k.

Oláh Panama.

A szomszéd Oláhországnak ugyancsak meggyűlt a baja a sok botránnyal, a melyek nagyban hasonlítanak a francia Panamához.

A galaczi Brenning-afféren kívül Poenaru hadügyminiszternek viselt dölgai tartják izgatottságban az oláh politikai köröket. A hadsereg Manlicher-fegyverei használhatatlanná váltak, s ezt a hadügyminiszter mulasztásának tudják be. Poenarunak azonban szebb afférai is vannak.

Legutóbb a törvényszék előtt állt, mert az-

TÁRCZA.

A kit az élet elfelejtett.

Körülbelül ötven éves ember ül a vendéglő egy sötét zugában; feje kopasz, szeme fáradt, szintelen, és ritkás szemöldök árnyalja, ajkán keserű, boszus mosoly. A mogorva vendég néha-néha szájához emeli poharát, gondosan ügyelve, hogy oda ne üsse a máryány-asztal szegélyéhez.

Megjelenésében olyan különös, esetlen bizonytalanság volt, annyi félelem és zavar, mintha valósággal bocsánatot kérne, a miért bátorodik a világon lenni.

De alig intéztem hozzá néhány szót, egészen megváltozott a magaviselete. Hátravetette fejét, mintha képzelt fűrtöket akarna kellő korlátok közé szorítani, szemében tűz lángolt fel, ajka körül a szilárd, erélyes elhatározottság vonása jelent meg és olyan volt, mint valamely ijj, melyről a szó nyilait akarják elröpíteni.

— Oh, uram, ha ön tudná, ha ön tudná, szolt — és annyira tördelte kezét, hogy ujjai hallhatóan ropogtak.

— Önt bizonyára sok szerencsétlenség érte? — kérdeztem.

— Szerencsétlenség? — Dehogy! Soha! — Ellenkezőleg! Hiszen ez az én bajom. Olyan ember vagyok, a ki nem türt, nem szenvedett,

nem ért meg soha semmit. Engem — komolyan mondom — az élet elfelejtett.

Aztán tovább beszélt:

— Azt mondják, létezik küzdelem a létért; nem tudok róla. Azt mondják, hogy kinlódni kell a megélhetésért; ezt sem tapasztaltam. Kora gyermekségem óta nem tűnt ez fel nekem.

Egyik külvárosban születtem, oly utcában, a hol télen majd megfagynak, nyáron pedig majd megfuladnak a portól. Alant az üzletekben gypjuspikákat, tarka ingeket, kötött kapezákat árulnak; poros marczipán-figurák hevernek mélebusan a kirakatban és nem keltenek vágyat senkiben; sárga mézeskalácsbábuk mintegy lankadtan támaszkodnak a piszkos ablakokhoz és szennyes heringeshordók teszik dögleletessé a levegőt az ő átható szagukkal, melytől az ember nem tud szabadulni.

Két éves voltam és még nem láttam a láthatárt; az égből csak egy kis sávot, melynek kékségét a páraktól és füsttől alig lehetett sejteni. Talán ez a környezet, a munkálkodás, melynek közepette felnőttem, okozhatta, hogy oly gyenge, félenk, nyomott hangulatu, zavart lettem és mindig lesütött szemekkel jártam-keltem.

Ruhám nem volt sem jó, sem rossz. Nem jól és nem is rosszul bántak velem és tápláltak engem. Nem dédelgettek, de nem is vertek, nem becézgettek, de nem is kinoztak. Megvoltam, s ez volt minden. De iskolába is jártam.

Iskolába? Hm, az is olyan nagy, hideg és unalmas dolog volt. Ha a gyermekek hazamehettek az iskolából, mintha valami nagy kintől szabadulnának meg, ujjong az üde élet és zajongva, kaczagva tör ki az utcákra. Hajszolják egymást, lármáznak és mulatnak; olyan az utca, mintha hirtelen megifjodott volna.

Magam is igyekeztem csatlakozni a vidám ujjongáshoz, de nem volt nekem való, vagy tán én nem termettem reá. Pajtásaim visszautasítottak ütleget, harag nélkül, féligmeddig szánakozással, mert oly ügyetlen és ostoba voltam, de mégis csak elutasítottak, nem akartak tudni rólam.

Néha-néha játszottam. A játszma vége az volt, hogy se nem nyertem, se nem vesztem. Nem létezett reám nézve sem szerencsés, sem szerencsétlen véletlen és megadtam magam a sorsnak és nem kártyáztam tovább, mert nyereségi és veszteségi esélyek nélkül a játéknak nincs értelme.

Óthon helyére tettem a könyves tarisznyámat, asztalhoz ültem, melynél atyám ujságait olvasta és bóbiskolt, anyám pedig a harisnyájával foglalkozott oly buzgón, hogy reám nem ügyelhetett. Különben is zavarta volna a papát.

Apró lámpa nagy, zöld ernyővel különös és bizonytalan fényt terjesztett a tágas szobában, mely hideg, üres és olyan józan volt.

Magamhoz hívogattam a macskát, de ez felborzolta a hátát és nem sompolygott hozzám;

zal vádolta őt Cinculescu kisasszony, hogy észereit a hadügyminiszter ellopta. Most is van egy nem kevésbé szenzációs pöre. Poenaru ugyanis feleségének tudtával és beleegyezésével viszonyt folytatott egy 70 éves dámával, a ki végrendeletében neki hagyományozta 5 millió frank értékű összes vagyonát.

Az öreg asszony nemrég meghalt, de végrendeletét megtámadták rokonai és a hadügyminiszter ellen kompromittáló dolgokat hoznak fel. Poenaru ügyei még elintézetlenek ugyan, de a galaczi Panamát már jóformán elintézte a vizsgálóbíró.

Elfogta ugyanis legelőször Brenning Izidort, a párisi Georgi, Somzée és társai cég képviselőjét, a ki tudvalevőleg megvesztegette a galaczi és brailai községtanács tagjait, hogy ily módon előnyös szerződéseket eszközöljön ki a Georgi-cég számára, mely az elektromos városi vasutakat építette Oláhországban.

A cég egyik fiatal tagja szintén hűvösre került, de apja ovadékot tett le helyette és így aztán szabadon eresztették. Rebescu galaczi prefektus azonban még fogságban van. Ressu polgármentert is kihallgatta a vizsgálóbíró, de nem tartóztatta le.

Mi több, Catargiu miniszterelnök sógora Ventura is részese volt Brenning üzelmeinek. A bukaresti Nationalul közlése szerint a miniszterelnök a legutóbbi minisztertanács után ingerülten megtámadta Marghiloman igazságügyminisztert:

— Zárjatok be engemet is egész családdal.

A miniszterelnök meghagyta az igazságügyminiszternek, hogy Bastachi galaczi ügyészt nyomban a vizsgálat befejezése után függessze fel állásától.

Ilyen körülmények között természetes, hogy a nagy port felvert ügy iránt naponként fokozódik az érdeklődés.

A brassói kereskedelmi akadémia alapítása.

A brassói állami kereskedelmi akadémia az 1894/95-ik tanévvel fennállásának 10-ik évét fejezve be, kötelezőszerűen használjuk fel az alkalmat, hogy ezen intézet keletkezésének és fejlődésének történetére rövid visszapillantást tegyünk, mielőtt jelen állapotának ismertetésére vonatkozó adatokkal beszámolnánk.

Brassónak több század óta fejlett kulturális és gazdasági viszonyai között természetszerű szükséglet képezett a közgazdasági élet helyi fontos tényezőinek, kereskedelemnek és iparnak har-

monikus fejlesztésére, s azoknak a kulturális viszonyokkal szerves összefüggésbe hozatalára irányuló szakiskolák szervezése.

Az ez iránti közszükségletet megteremtette Brassó határszéli fekvéséből folyó kereskedelmi és iparviszonyainak fontossága.

Midőn tehát a közgazdaság érdekeivel oly szoros összefüggésben álló szakiskola keletkezését szándékoztunk ismertetni, helyén valónak találjuk, hogy rámutassunk Brassó közgazdasági viszonyainak jelentőségére, s hogy vizsgáljuk azon kulturális és gazdasági tényezőket, melyek a létesített kereskedelmi szakiskola meghonosításának előfeltételét képezték s a felforgott viszonyoknak elfogulatlan számbavételével vonjuk le a következtetést, hogy a meghonosítani igyekezett intézet mennyiben felel meg azon közgazdasági és közmívelődési keretnek, melybe az, mint egyik hason irányú tényező beillesztetett.

A gazdasági és közmívelődési tényezők csak akkor fejlődhetnek rendszeres és helyes irányban, ha azon tényezők, valamint az egymással szerves összefüggésben álló gazdasági foglalkozások, helyes arányban állanak egymáshoz.

Hogy Brassóban mennyiben áll ezen arány, s a fejlődésének sok más feltételéből mit és mennyit birunk, azt leghívebben a gazdasági- és közmívelődési élet tömegjelenségeiben mutatkozó s azt leghívebben jellemző vonásaiból ítélhetjük meg.

A gazdasági élet tömegjelenségeinek megítélése ezéjából elég, ha arra utalunk, hogy a város polgári népességének 21.89 százaléka iparral és 3.7 százaléka kereskedelemmel foglalkozik, s e foglalkozási számaránynak megfelelő munkaerő tőke és közlekedési eszközökkel rendelkezik. Köz-mívelődési viszonyait pedig jellemzi egyfelől az, hogy Brassó megye tanköteles korban levő gyermekei közül 92.87 százalék látogatja az iskolát s ezen tanköteleseknek befogadására álló, megfelelő népoktatási intézetei mellett a 30739 lélekkel bíró Brassó városban 9 iskola teljesíti a középfokú oktatás feladatait; és pedig:

- 3 főgymnasium, u. m.: a német tannyelvű ágost. evang., a magyar tannyelvű róm. kath. és a román tannyelvű görög keleti főgymnasium;
- 3 reáliskola, u. m.: a m. kir. állami főreál, a német tannyelvű ágost. evang. és román tannyelvű görög keleti alreáliskola;
- 2 kereskedelmi szakiskola, u. m.: az állami kereskedelmi akadémia és a román tannyelvű közép kereskedelmi iskola;
- az állami közép főipariskola.

A közgazdasági- és közmívelődési élet fen-

nebbi tömegjelenségei igazolják azt, hogy Brassó városának úgy a gazdasági, mint a közmívelődési élet fejlesztésében kiváló szerep jutott osztályrészül.

Nyerte pedig ezen szerepét egyfelől földrajzi határszéli fekvése, valamint az állami élet keretében elfoglalt különleges politikai múltjának sajtós következményei gyanánt.

Hogy pedig városunk lakossága a kereskedelmi földrajz szempontjából birt helyzetét intellektuális erejének értékével századokon át minő sikerrel érvényesítette, hazaszerte ismeretes.

A természet fölöttébb kedvező földrajzi fekvéssel áldotta meg városunkat; szükséges volt ehhez, hogy a közgazdasági élet intenzíve is fejlesszessék; szükséges, hogy a lakosság életfelfogásának, foglalkozási hivatottságának megfelelő szakiskolát nyerjen, hogy gazdasági és közmívelődési viszonyai harmonikus irányban fejlesszenek s a város lakossága használja fel azon előnyöket, melyek osztályrészeül jutottak.

Ez volt a közszükséglet, a mi megteremtette ezen kereskedelmi akadémiát, minnek feladata az általános műveltség és gyakorlati képesség nyújtása.

E kettő együttesen teszi lehetővé, hogy a kultúra a gazdasági viszonyoktól megnyilatkozzék. Ezen közszükséglettel szomban uttörőül az 1881—82-ik évben szervezett s fokozatosan fejlesztett állami polgári iskolával kapcsolatosan az 1884—85-ik évben szervezett kereskedelmi szaktanfolyamnak kellett vállalkoznia azon szerény eszközökkel, melyek szervezeténél fogva rendelkezésre állottak.

Néhai Trefort Agoston vallás és közoktatásügyi miniszter elhatározásából az 1881. évben felállított s vezetésünkre bízott polgári iskola fokozatos fejlesztése és kiegészítésének irányításában a helyi közmívelődési viszonyok között felforgó közszükségletet tartván szem előtt, ennek lehető kielégítésére törekedtünk, midőn az iskolának szaktanfolyamokkal való kiegészítése iránt tettük meg indokolt javaslatainkat.

(Vége következik.)

Színház.

Szombaton, f. hó 13-án került színre Leoncavallo világhírű operája: „A bajazzók“, melynek érdekességét nagyban emeli azon ismeretes pör, melyet Mendés indított volt Leoncavallo ellen. Nos, Catulle Mendés visszavonta ugyan vádját, de a világ előtt azért még nincs megfejtve a rejtély, mert annyi bizonyos, hogy vagy Mendés: „Tabarin felesége“, vagy a „Bajazzók“ сюжет-je nem eredeti kompozíció. A világsajtónak minden valószínűség szerint van oka a bővebb felvilágosítást diskréten megtagadni.

dehogyan is... anyámhoz ment, odadörgölődött hozzá jókedvűen, kedélyesen dörömbölve. Reám egészen közönyösen tekintett, bizalmatlankodás, érdeklődés nélkül; azután hunyorított keveset, lefeküdt és elaludt.

Tehát igaz?! Amint a méhnek való a virág kelyhe, úgy szánta a természet a férfi ajkának a nő száját?

Oh, mily tiszta, mily gyönyörű álmok! Ugy éreztem, mintha az én vállamra is lágy kar kulcsolódnék édesen, kéjesen; mintha hirtelen forró, izzó, boldogító tűz gyuladna ki ajkamon...

Rémes unalom vett erőt rajtam; ásitóztam órákon át és nem tudtam tisztába jönni azzal, hogy tulajdonképpen miért vagyok én a világon. Bizony szomorú az olyan gyermek, ki nem fizikai, hanem lelki fáradságból és lankadtságból ásitózik.

Tízennyolez éves lettem. Virág, mely felvirul; száraz szalmaszál, mely lánggra lobban; az volt szívem akkoron. Villámként ért ennek felismerése.

Ha vasárnap szépen kiöltözött, vig, üde leányok mentek el mellettem, úgy éreztem, hogy valami elhagyja lelkemet és követi őket.

Este kezemre támasztva fejemet, figyeltem meg az ablakból a szerelmes párokat, a mint egymáshoz simulva elhaladtak, a mint az utcá-sarkon suttogva áldogáltak, a mint ott álltak a kapu aljában: a leány a falhoz támaszkodva, a legény pedig átölelte derekát, magához szorította, csókolt.

Sohasem vettem észre azt a kis árusító leányt

odaát a fűszeresnél. Most megláttam és el voltam ragadtatva. Vágyakozásom bizonytalansága most egyetlen pontban egyesült: ez volt a szerelem. Nagy, dicső, tiszta, végtelen és öntudatlan szerelem!

Ha beléptem az üzletbe, hogy anyám számára vegyek egyet-mást, egész lényemben meg voltam indulva; reszkettem és remegtem egész testemben, és ha kezem az övéhez ért, úgy hatott reám, mint valami ütés; hideg borzongatás futott volna el rajtam és a torkomat mintha valami fojtogatta volna.

De hasztalan szerettem. Hasztalan keresték tekinteteim, kérve, könyörögve az övét; nem törődött velem, egészen másra gondolt; sohasem észleltem rajta a rokonszenv vagy ellenszenv jelét, sohasem adott okot a reményre vagy kétségbeesésre; sohasem volt tekintete előzékeny vagy elutasító; nem, nem volt érdemes velem törődnie; vettem szeget, ezernát vagy diót, ez volt minden. Ez volt a fődolog.

Egy alkalommal, midőn már nem tűrtőttem magam és forró, tüzes csókot nyomtam kezére, nem sértődött meg, de nem is hízelt nekik; nevetett... és önkénytelenül pajtásaimra kellett gondolnom, a kik szintén nem szerettek soha, nem ütöttek soha.

Mindenkinek van valakije a világon: neje, gyermeke, barátja, mit tudom én, nekem nincs senkim.

A sok ezer ember között járok-kelek és senki sem lát meg, senki sem törődik velem. Beszélök és senki sem hallgat reám. Miért? Nem tudom.

Igy van és ez elég magyarázat. Mindenkinél többben többé-kevésbé vannak események. Csak velem nem történik semmi. Mindenkit öröm és bánat ér életében. Engem nem. Minden, a mit az élet nyújt, idegen tőlem, idegen vagyok én az életnek.

Az élet végtelen birodalmában utazó vagyok, ki nem érti az ország nyelvét és kit senki sem kínál vendégszeretettel, kakas nem kukorékol utánam és ha veszett ebbel találkoznom, elsáladna mellettem és meg nem harapna.

Élek a nélkül, hogy élnek. És a mint látja, már öreg is vagyok.

Harminez év óta napról-napra hivatalba járok, mindig ugyanabban az órában, mindig ugyanazokon az utcákon és senki sem köszönt, kocsik nem gázol el, téglák nem esik a fejemre. Minden nap egyformán mulik el a hivatalban; minden este ugyanabban az órában térek haza, a nélkül, hogy gond gyötörne, a nélkül, hogy öröm várna.

Most már megszoktam. Most már tudom, hogy hasztalan, de voltak pillanatok, melyekben az élet erőszakos egyhangúsága ellen fellázadtam.

Miért is, az ördögbe, nem részesültem épen én a baleset izgalmaiban? Még az eléje szabott vágányon haladó vonat is kisiklik, csak én nem jutok hozzá. Érzem ennek a borzalmasságát, iszonyúságát.

Mondom, megpróbáltam erőszakosan.

Meg akartam gazdagodni. Gazdagság gondal jár, azt mondják, Gazdagsággal szerelmet lehet aratni és gyűlöletet. A nélkül, hogy értenék a spekulációkhoz, hübebalázs vállalatokba bo-

A „Bajazzok“ szombai előadása rendkívül jól sikerült. Ugy az egyes szereplők, mint a kar is felülmúlták várakozásunkat. A közönség teljesen meg volt elégedve úgy az énekkel, mint a játékkal, de maga a darab a nézők nagy részét meglepte, mert ninesenék szokva a tragikum ily gyors és csattanós befejezéséhez. A „Bajazzok“ zenéje remekmű, mely kitűnően van alkalmazva a szöveghez és úgy mint ez nemcsak folyton éber tartja a hallgatókat, hanem bizonyos fokig folytonosan izgatja is. Ezen izgatottság ellenszereül szerette Leonevallo a lágyabb dallamu intermezzót, mely a közönséget megnyugtatja ugyan, de figyelmét még fokozza és mintegy előkészíti a következő eseményekre.

Az óriási siker oroszánrésze magától értetődik Strakosch Febea k. a. érdeme. Az ő Neddá-ja által maga Leonevallo is el lett volna ragadtatva, mert olyremekül és korrektül énekelt, s oly páratlan d. ámai alakítást mutatott be. Kápolnai J. ur nem kevésbé elégitett minket ki. Énekszerepének nehézségeit — eltérőleg az előbbi operai estéktől — a legnagyobb könnyűséggel és nagy sikerrel győzte le. Nem tévedünk, ha Kápolnai urat még mindig jó tenor éneknek tartjuk a kinek egyébre nincs szüksége mint hangja némi kimélésére. Lépjen inkább ritkábban fel és aztán bizonyára nem lesz kifogásunk éneke ellen. Pintér Imre úrnál megszoktuk a biztos és szép éneket és természetes játékot. Toniót személyesítette, kinek mellékeve a „bamba“. Nem tudom szerző vagy a fordító tévedett midőn Toniót így nevezte, de nézetem szerint semmi esetre sem nevezhetjük azt bambának ki öntudatos mimikájával és élceivel, a mévelt oáztyához tartozókat is megneveteteti. Peppo a komédiás Siposs Etelka kisasszonyban talált kitűnő személyesítőre, ki különösen a szerenád elbájoló énekével keltett általános tetszést. Várady ur is jól megállotta helyét Silvio szerepében.

A kar méltó kiegészítője volt az összjátékknak és zenekarunkkal együtt kiérdemelte teljes dicsőretünket. (S.)

Vasárnap, Planquette Róbert dallamos zenéjű operettje „A kornevilli harangok“ került színre, gyéren látogatott ház előtt. Az est sikerében a hölgyek közül Sipos Etelka (Serpoulette) és Vendreyné (Germaine) osztozkodtak, a közönség osztatlan tetszésnyilatkozataitól kísérve. Az urak közül Várady (Henri), Hegedüs Gáspár, Vendrei (Biró) és Kápolnai (Grenicheux) vitték el a babérokat.

Hétfőn Jose Echegaray 3 felvonásos drámáját „Bernardó Montillát“ adták az előbbinél még kevésbé látogatott ház előtt — a czimszerepben Kovács Gyulával, ki művészi játékával ugyan csak kivette a szünni nem akaró tapsokból az

csátkozottam és nem vesztettem, de nem nyertem, csak úgy, mint a mikor golyókra játszottam.

Összevásároltam egy csomó sorsjegyet. Egy részüket kihúzták és épen annyit nyertem, hogy fedezve legyen, a mit a másik részükön vesztettem.

Oh, mily düh, mily harag fogott el. Ily hangulatban egyszer egy velem szembe jövő úri embert minden ok nélkül arezul ütöttem.

Most — gondoltam — neked osik, széttép, vagy provokál és végre, végre esemény is lesz az életemben.

De mit gondol, mi történt?

Ijedten reám tekintett, aztán megugrott, valóban megszökött. Kiesi hja, hogy még bocsánatot is kért.

Hasztalan, számomra nem létezik esemény, mert...

Még nem fejezte be elbeszélését, mikor az emberek kitódultak az utcára. A tűzoltók hajtattak el arra.

Az én emberem felugrott; szóltan, de ujongó arezkifejezéssel futott el.

Ragyogott a szeme. Már látta magát, mint hős mentőt, ki Isten tudja, hány embert ment ki a lángokból.

Utána siettem.

Mire a vész színhelyére értünk, a tűzoltók már visszaindultak.

Álhirrel riasztották volt fel őket.

Ha az én emberem nem siet utánuk, talán mégis égett volna!

elismerés oroszánrészt. Szolinszky Olympia Ines ellenszenves szerepét kiváló ügyességgel és nagy tanulmányra valló finom alakítással oldotta meg. Az erősebb drámai momentumokat kiváltképp megkapó közvetlenséggel juttatta érvényre. Ugyanezt mondhatjuk Hunyady Margitról, ki Lujza háládatlan szerepéből is művészi alkotást csinált. Az előadás sikeréhez továbbá Horváth Paula (Julia), Beregi (Ricardi), Hegedüs Gyula (Gonzalo és az örök jó kedélyű Megyeri Dezső (Eurique) járultak hozzá, ki-ki a maga jeles művészi erejével. (—)

KÜLÖNFÉLEK.

— **Jótekonyszéln előadás.** A vereskereszt egyesület tisztelettel ertesiti a t. közönséget, hogy a kolozsvári nemzeti színház Brassóban időző tagjai Strakosch Febea kisasszony közreműködésével esütörtőbön f. hó 18-án a vereskereszt egyesület javára a „Cavalleria rusticana“ (Para z becsüle!) című operát és a „Női könyek“ című je e egy felvonásos vigjátékot fogják előadni. Strakosch Febea k. a. szép és jól megérdemelt művészi hírneve, a „Cavalleria rusticana“ vonzóereje és mindenekefelett pedig a vereskereszt egyesület nemes célja, mely utóbbi abban áll, hogy háboru esetén gyors segítyt és kelő apólast nyújtson a sebesült katonáknak, hazánk akármelyik nemzetiségéhez tartozzanak is azok, reményeink engedi, hogy a vigadó szép terme zsufolásig meg fog telni látogató közönséggel. Hogy minél többen látogassák a jótekonyszéln előadást, a helyek árát a szokásos rendes összegekben állapítottuk meg. Belépti jegyek szárdán és esütörtőkön f. hó 17-én és 18-án a Simay testvérek kereskedésében, esütörtőkön f. hó 18-án d. u. és este pedig a színházi pínztárnál. Brassó, 1894. évi július hó 16-án. Az egyesületi elnökség.

— **Állami tisztviselők mozgalma.** Ismeretes olvasóink előtt, hogy a brassói állami tisztviselők mozgalmat indítottak lakbéreiknek az 1893. évi IV. t. cz. alapján magasabb osztályba való soroztatása érdekében és kérvényt terjesztettek fel ez ügyben a pénzügyminiszterhez küldöttséget is választván egyuttal a mely ohajtásukat illetékes helyen előszóval is előterjeszse. Ezen küldöttség tagjai Skita Mihály brassói kir. járásbíró és Orbán Ferencz kereskedelmi akadémiái igazgató f. hó 11-én d. e. 12 órakor tisztelegtek a pénzügyminiszternél és f. hó 12-én a miniszterelnöknel kérve ügyöknek jóakaratu elintézését. A miniszterek a legszívesebben fogadták a küldötteket és biztosították őket arról hogy az előterjesztett ügyet a legmelegebb támogatásban fogják részesíteni a pénzügyminiszter pedig azt is kijelentette hogy legközelebb közeget fog megbizni azon adatoknak az összegyűjtésére a melyeknek alapján intézkedni kíván. — Kívánjuk, hogy a méltányos törekvést siker koronázza.

— **A kis lutri megszüntetése.** Biztos forrásból értesülünk, hogy a pénzügyminisztérium lottójövedéki osztályában most több irányban folytatnak tanulmányokat a lutri elvben elhatározott megszüntetésének tényleges keresztülvitelére nézve. A tanulmányok főleg a kiállítási osztályorsjáték statisztikájára, a kibocsátás és üzem módjára irányulnak, mert a kormány készségesen folytatná az osztályorsjátékok rendezését a jövőben is, ha ez rá nézve előnyösnek bizonyul. A kiállítási osztályorsjátékból az állam egy millió forintot kap vagyis annyit, a mennyit a kis lutri jelenleg hajt s a mellett az osztályorsjátéknál az állam minden felelőssége, fáradsága és szavatossága fölösleges. Az osztályorsjátéknak ily formában való keresztülvitelére tehát azon sarkallik, hogy a lottómonopóliumot egyes pénzintézetek bizonyos összegért, ez esetben egy millióért megváltják. — A kiállítási osztályorsjáték állndósításán kívül még több terv fekszik a miniszter előtt új sorsjátékformák rendszeresítésére vonatkozólag. Ezek közül érdekes a következő terv: Kibocsátásának hatkoronás egész sorsjegyeket, 60 filléres tized és 30 filléres huszadsorsjegyeket. E sorsjegyek érvényessége az egész évre szólna. A húzásokat minden szombat, tehát évenként ötvenkétszer tartanák meg, tekintélyes nyereményekkel. E húzásokon kívül husvétkor és karácsonykor egy egy főhúzást rendeznének egy millió forint fő nyereménynyel. Miután a sorsjegyek ára oly csekély, a nyeremény-valószínűség is igen csekély lesz s a kiállítási sorsjáték valószínűségének tizedrésze rug. Ez a terv azonban nem vezet célhoz, mert a 15–20 krajczáros sorsjegyek egyáltalán nem gátolják az alsóbb néprétegek körében elharapódzott játékszonvedélyt.

Hirdetmény.

A háromszék vármegyei izraelita hitközség közgyűlésének 1895. évi július hó 9-én kelt határozatánál fogva Seps-Szentgyörgyön, Csiki-utczában levő saját telkén egy új templom építését 11 424 frt 94 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fönfent említett munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az 1895. évi július hó 24-ik napjának délelőtti 10 órakor a hitközség hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati verseny-tárgyalás hirdettetik.

Az egyes munkák a következők:

1. Kőműves és földmunka . . . 6,212 frt 02 kr.
2. Ács munkák 2,493 frt 89 kr.
3. Asztalos, festő, lakatos, üveges 1,102 frt — kr.
4. Kovács munkák 947 frt 25 kr.
5. Kőfaragó munkák 232 frt 20 kr.
6. Bádógos munkák 188 frt 10 kr.
7. Elszigetelő munkák 70 frt 76 kr.
8. Egyéb munkák 178 frt 72 kr.

Összesen 11 424 frt 94 kr.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fönfentebb munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 8 órájáig a hitközséghez annnyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Pályázni az egyes munkálatokra is lehet, egyenlő feltételek mellett; az egész munkákra tett ajánlat előnyben részesül. Végül megjegyeztetik, hogy a hitközség által beszerzett anyagok u. m. kő, tégl, mész, fővény és lépesőzetek átvételére a vállalkozók köteleztetnek.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek, valamint a beszerzett anyagok árjegyzéke Bernstein Mór könyvkereskedésében bármikor megtekinthetők.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1895. július hó 10-én.

A hitközség nevében:

Kupferstich József,
elnök.

Bernstein Mór,
pénztáros.

Kerestetnek

Erdély részére ügyes utazók magas provizió, esetleg fix-fizetés mellett.

Ajánlatok az eddigi foglalkozás megnevezésével referenciákkal együtt

The Singer Manufacturing Co. A. G.

ezelőtt NEIDLINGER G. czim alatt Kolozsvárra intézendők.

Arlejtés.

A sep-i szentgyörgyi ev. ref. székely Mikó kollegium részére építendő kettős tanári lakás munkálatai bizosítása az erdélyi ev. ref. egyházkerület igazgatótanácsa 2261—1895. sz. engedélye alapján folyó évi július hó 28-án délelőtti 9 órakor nyilvános árlejtés tartatik a kollegium tanácskozási termében.

A költségelőirányzat végösszege 10,007 frt 13 kr. 6. — Vállalkozni lehet az összes munkálatokra, vagy csak egyes részekre.

A terv, költségvetés és feltételek megtekinthetők.

